

Prezentace České asociace
oběhového hospodářství z. s.

Ekonomické aspekty oběhového hospodářství

EKONOMICKÉ NÁSTROJE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Mgr. Petr Špičák, SUEZ CZ a.s.

Praha, 7. ledna 2020

Ekonomické nástroje odpadového hospodářství

1

Ukládání odpadů v České republice

2

Poplatky za skládkování odpadů

3

Prostředky na rekultivaci a následnou péči

4

Neudržitelnost současného stavu OH ČR

UKLÁDÁNÍ ODPADŮ V ČR
Skládky a další zařízení

Ukládání odpadů v České republice

Ukládání odpadů x materiálové využití odpadů

Celková produkce odpadů v ČR: 37 340 000 t (100%)

Podíl materiálového využití: odpadů: 31 060 000 t (81,6 %) ?!

Zahrnuje:

- Materiál použitý k technickému zabezpečení skládek
- Odpady „využité „ na povrchu terénu, kde se nejedná o recyklaci ani skutečné materiálové využití odpadů!
(oproti 2009 navýšení o 9,1 %)

Jsme skutečně takto dobří?

Ukládání odpadů v České republice

Ukládání odpadů x materiálové využití odpadů

Podíl energetického využití odpadů: **1 208 900 t (3,5 %)**
(ZEVO, cementárny, teplárny.....)

Podíl skládkování: **3 236 900 (9,5 %)**

Podstatný komentář:

*Číslo za skládkování nezahrnuje odpady na skládkách uložených jako **technické zabezpečení a odpady použité v rámci rekultivací skládek**. Skutečně tedy na tělesech skládek končí výrazně více odpadů (**4 550 900 t odpadů!**) Pokud přičteme i odpady uložené bez zabezpečení na povrch terénu (**9 617 600 t**), tak je to úctyhodných **14 168 500 t**, což se začíná přibližovat polovině produkce ČR!*

Podíl spalování: **80 800 t (0,2 %)**

Poznámka: data ISOH/ročenka MŽP 2016

Ukládání odpadů x materiálové využití odpadů

krajina 9,6 mil. tun

Aktuální nastavení poplatků za skládkování v ČR

Kategorie	Poplatky Kč/t	
	základní ¹⁾	rizikový ²⁾
Odpad kategorie ostatní "O"	500	0
Odpad kategorie ostatní "O" vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	0	0
Odpad kategorie ostatní "O" skupina 20 (komunální)	500	0
Odpad kategorie ostatní "O" skupina 20 (komunální) vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	0	0
Odpad kategorie nebezpečný "N"	1700	4500
Odpad kategorie nebezpečný "N" vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	0	4500
Odpad kategorie nebezpečný "N" s obsahem azbestu	500	0
Odpad kategorie nebezpečný "N" s obsahem azbestu vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	0	0
Odpad na technologické zabezpečení TZ - "O", "N"	0	0

Vysvětlivky:

1) příjemcem je obec, na jejímž katastrálním území skládka leží

2) příjemcem je Státní fond životního prostředí

Poplatky za
skládkování odpadů

Navržená výše poplatků za skládkování odpadů

1. Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
využitelného odpadu*)	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

Jedná se o správné nastavení?

Odpovídají navržené sazby potřebě změny?

Pomůže nastartovat oběhové hospodářství?

ČAOBH navržená výše poplatků za skládkování odpadů

1. Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
využitelného odpadu*)	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	4550	4550	4560	4560	4570	4570	4580	4580	45100	45100

Komentář:

Aktuální nastavení nulového zpoplatnění u vybraného technologického odpadu (dále jen „TZS“) je naprosto nevyhovující a často zneužívané. Navrhovaných 45 Kč/t je spíše symbolické. Proto je třeba navýšit do adekvátní roviny, která v žádném případě nebude brzdit možnost získání odpovídajících odpadů pro TZS pro bezpečný provoz skládek a zároveň zapracovat progresivní nárůst v čase, který je v tomto případě na místě.

Aktuální nastavení výše odvodů na rekultivaci a následnou péči v ČR

Kategorie	Poplatky Kč/t
	Rezerva¹⁾
Odpad kategorie ostatní "O"	35
Odpad kategorie ostatní "O" vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	35
Odpad kategorie ostatní "O" skupina 20 (komunální)	100
Odpad kategorie ostatní "O" skupina 20 (komunální) vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	100
Odpad kategorie nebezpečný "N"	100
Odpad kategorie nebezpečný "N" vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	100
Odpad kategorie nebezpečný "N" s obsahem azbestu	35
Odpad kategorie nebezpečný "N" s obsahem azbestu vyprodukovaný obcí, na jejímž katastrálním území skládka leží	35
Odpad na technologické zabezpečení TZ - "O", "N"	35

Vysvětlivky:

1) odvádí se na vázaný účet provozovatele skládky

Rezerva na
rekultivaci a
následnou péči

Navržená výše odvodů na rekultivaci a následnou péči

Výše rezervy činí

- a) 130 Kč za 1 tunu uloženého nebezpečného odpadu, včetně nebezpečného odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky, a komunálního odpadu s výjimkou odpadu z azbestu,
- b) 55 Kč za 1 tunu uloženého ostatního odpadu a odpadu z azbestu, včetně ostatního odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky.

Jedná se o správné nastavení?

Odpovídají navržené sazby reálné potřebě prostředků nutných na rekultivaci a následné péče o skládku?

Rezerva na rekultivaci a následnou péči

Rezerva na rekultivaci a následnou péči

ČAOBH navržená výše na rekultivaci a následnou péči

Výše rezervy činí

- a) 145 Kč za 1 tunu uloženého nebezpečného odpadu, včetně nebezpečného odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky, a komunálního odpadu s výjimkou odpadu z azbestu,
- b) 75 Kč za 1 tunu uloženého ostatního odpadu a odpadu z azbestu, včetně ostatního odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky. Platí pro skládky s roční kapacitou do 30 tis.t/rok
- c) 60 Kč za 1 tunu uloženého ostatního odpadu a odpadu z azbestu, včetně ostatního odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky. Platí pro skládky s roční kapacitou nad 30 tis.t/rok

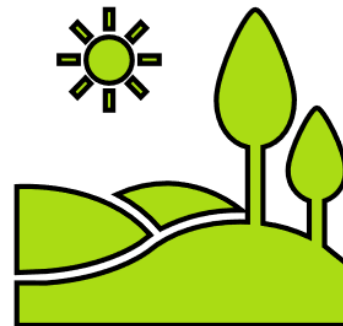
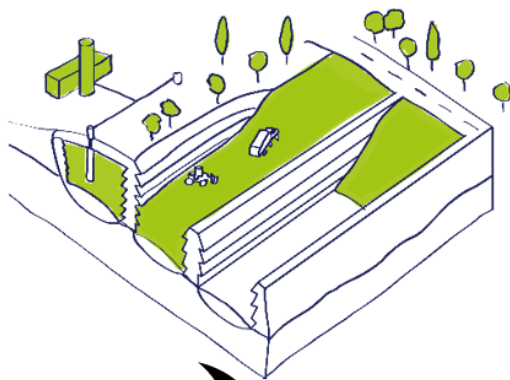
Komentář:

S ohledem na inflační vývoj od okamžiku, kdy byla výše rezervy stanovena v dosavadním zákoně o odpadech, je odvod na vytváření rezervy v návrhu navýšen, aby odrazil aktuální cenovou hladinu včetně významného navýšení stavebních prací. Nedostatečná tvorba rezervy na rekultivaci a následnou péči o skládku se reálně projevuje zejména u menších zařízení s roční kapacitou pod 30 tis. t/rok, kde hrozí, že nedojde k úplné rekultivaci území a zůstane nová ekologická zátěž pro životní prostředí. V případě rekultivaci skládek nebezpečných odpadů, tak nebyla dostatečně zohledněna normovaná odlišnost způsobu provedení rekultivace a její vyšší finanční náročnost. Navýšení pomůže zabezpečit, že veškeré uzavřené skládky ostatních a nebezpečných odpadů budou efektivně zrekultivovány a v období následné péče zůstane dostatečný objem prostředků na eliminaci environmentálních rizik a následné začlenění do běžné krajiny po 30-ti letech následné péči.

Zábor plochy – data ISOH 2019

SKLÁDKY: 4 965 100 tun

Terénní úpravy: 10 475 200 tun

45 fotbalových hřišť

Plocha 225 000 m²

220

175 fotbalových hřišť

Plocha 875 000 m²

Odpadové
hospodářství ČR

Neudržitelnost současného stavu OH ČR

- *Více než 14 000 000 t ročně je ukládáno bez skutečného využití (téměř polovina produkce odpadů v ČR)!*
- *Každoroční zábor krajiny odpady o rozloze 1 100 000 m²! Což je 220 fotbalových hřišť!*
- *Jeden z nejnižších poplatků za ukládání odpadů kategorie ostatní v Evropě!*
- *Neúměrně vysoký poplatek za ukládání nebezpečných odpadů!*
- *Chybí skutečné nástroje pro restart odpadového hospodářství a rozvoj oběhového hospodářství!*
- *Nedostatek zpracovatelských kapacit pro skutečnou recyklaci!*
- *Stárí a velmi problematická obnova technologií odstraňujících nebezpečné průmyslové odpady!*

Děkuji za Vaši pozornost!
Diskuze....